

УДК 338.43.01

Агрохолдинги в Україні та посилення соціальної спрямованості їх діяльності / Лупенко Ю.О., Кропивко М.Ф. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 5.

У забезпеченні продовольчої безпеки держави, створенні належного економічного підґрунтя для підвищення добробуту сільських жителів і розвитку сільських територій дійовим шляхом є концентрація і спеціалізація агропромислового виробництва з використанням механізмів інтеграції – кооперації та кластерних форм регіонального співробітництва (в основі яких відносини спільної власності) й корпоратизації (в основі якої відносини власності).

У статті висвітлено результати аналізу діяльності трансрегіональних високоінтегрованих корпоративних формувань в агропромисловому виробництві України (агрохолдингів), виконаного групою дослідників Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки».

Досліджено особливості діяльності аграрних холдингових формувань, механізми залучення інвестицій у їх розвиток, чинники конкурентоспроможності, а також їх внесок у продовольче забезпечення країни та розвиток сільських територій. Обґрунтовано пропозиції щодо посилення соціальної спрямованості їхньої діяльності, що пропонуються для широкого обговорення і за його результатами – внесення їх органам влади для прийняття рішень. Табл.: 7. Рис.: 1. Бібліогр.: 16.

Ключові слова: агрохолдинги, землекористування, інвестиційна діяльність, конкурентоспроможність, соціальна спрямованість.

УДК 338.43.01

Агрохолдинги в Украине и усиление социальной направленности их деятельности / Лупенко Ю.А., Кропивко М.Ф. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 5.

В обеспечении продовольственной безопасности государства, создании надлежащей экономической почвы для повышения благосостояния сельских жителей и развития сельских территорий действенным путем являются концентрация и специализация агропромышленного производства с использованием механизмов интеграции – кооперации и кластерных форм регионального сотрудничества (в основе которых отношения совместной собственности) и корпоратизации (в основе которой отношения собственности).

В статье изложены результаты анализа деятельности трансрегиональных высокоинтегрированных корпоративных формирований в агропромышленном производстве Украины (агрохолдингов), выполненного группой исследователей Национального научного центра «Институт аграрной экономики».

Исследованы особенности деятельности аграрных холдинговых формирований, механизмы привлечения инвестиций в их развитие, факторы конкурентоспособности, а также их вклад в продовольственное обеспечение и развитие сельских территорий. Обоснованы предложения относительно усиления социальной направленности их деятельности, предложенные для широкого обсуждения и по его результатам – внесения их органам власти для принятия решений. Табл.: 7. Илл.: 1. Библиогр.: 16.

Ключевые слова: агрохолдинги, землепользование, инвестиционная деятельность, конкурентоспособность, социальная направленность.

UDS 338.43.01

Agroholdings in Ukraine and augmentation of social impact of their activity / Lupenko Y.O., Kropyvko M.F. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 5.

The results of the activity analysis of transregional highly integrated corporate formations in the agro-industrial production of Ukraine (the so-called agroholdings) are presented. The results are obtained by a group of researchers of the National Scientific Centre "Institute of Agrarian Economy."

In the article are researched: the features of the agrarian holding formations, mechanisms of attracting of investments for their development, factors of their competitiveness and also their contribution to the country's food security and development of rural areas. The proposals to strengthen the social orientation of their

activities are substantiated. It is published for extensive discussions and according to its results for proposals to the authority for decision making. Tabl.: 7. Figs.: 1. Refs.: 16.

Key words: agrarian holdings, land use, investment activity, competitiveness, social orientation.

УДК 637.134:338.432

Формування ринкової ціни продукції переробки молока / Коваленко О.В., Славов В.П., Шубенко О.І. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 22.

На основі дослідження кон'юнктури ринку молочної продукції розглянуто проблеми ціноутворення в галузях виробництва та переробки молока, визначено фактори, що впливають на величину валового прибутку переробних підприємств, обґрунтовано пропозиції щодо удосконалення організаційно-економічного механізму формування цін кінцевої продукції.

Виробництво вершків, сметани, кисломолочного сиру, масла, твердого сиру ґрунтується на переробці окремих компонентів молока. Визначено, що на кожному етапі технологічного ланцюга криються приховані можливості необґрунтованого підвищення рентабельності виробництва молочної продукції, що негативно позначається не лише на добробуті та здоров'ї споживачів, а й доходах господарств населення – виробників молочної сировини й розвитку молокопродуктового підкомплексу.

Встановлено, що на відміну від сільгоспвиробників у молокопереробних підприємств існують різні варіанти отримання додаткових прибутків. Приховані жирододатки – це один із можливих шляхів підвищення рентабельності молокопереробки, яка нині становить близько 23%, рентабельність торгівлі – 10,2%. Табл.: 3. Рис.: 2. Бібліогр.: 11.

Ключові слова: ринок молока і молочних продуктів, переробка молочної сировини, механізм формування цін, кон'юнктура ринку, переробні підприємства.

УДК 637.134:338.432

Формирование рыночной цены продукции переработки молока / Коваленко О.В., Славов В.П., Шубенко А.И. // Экономика АПК. – № 7. – С. 22.

На основании исследования конъюнктуры рынка молочной продукции рассмотрены проблемы ценообразования в отраслях производства и переработки молока, определены факторы, влияющие на величину валовой прибыли перерабатывающих предприятий, обоснованы предложения по усовершенствованию организационно-экономического механизма формирования цен конечной продукции.

Производство сливок, сметаны, творога, масла, сыра основывается на переработке отдельных компонентов молока. Определено, что на каждом этапе технологической цепочки кроются скрытые возможности необоснованного повышения рентабельности производства молочной продукции, что негативно сказывается не только на благополучии и здоровье потребителей, но и доходах хозяйств населения – производителей молочного сырья и развития молокопродуктового подкомплекса.

Установлено, что в отличие от сельхозпроизводителей у молокоперерабатывающих предприятий существуют различные варианты получения дополнительных доходов. Скрытые жирододатки – это один из возможных путей повышения рентабельности молокопереработки, которая сейчас составляет около 23%, рентабельность торговли – 10,2%. Табл.: 3. Илл.: 2. Библиогр.: 11.

Ключевые слова: рынок молока и молочных продуктов, переработка молочного сырья, механизм формирования цен, конъюнктура рынка, перерабатывающие предприятия.

UDS 637.134:338.432

Formation of the market price of processed milk products / Kovalenko O.V., Slavov V.P., Shubenko A.I. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 22.

An article studies problems of the business environment in the milk sector, the factors influencing to the price determination, the factors influencing to the value of the gross profit of processing enterprises are considered and guidelines for improvement of the economic mechanism of management of prices for final production.

Manufacturing cream, sour cream, cottage cheese, butter is based on cheese-based recycling of individual components of milk. It was determined that each stage of the chain there are hidden opportunities for unreasonable profitability increase of dairy products, which affects not only the welfare and health of consumers, but also income households the producers of raw milk and dairy development complex in general.

It is defined that in contrast to farmers in the milk business milk-processing enterprises have different options for obtaining additional profits. The hidden fat units – is one of the possible ways to improve the profitability of milk-processing, which now stands at about 23%, the trade profitability rate – 10.2%. Tabl.: 3. Figs.: 2. Refs.: 11.

Key words: market of milk and milk products, processing of raw milk, pricing mechanism, business environment, processing companies.

УДК 006.063 + 664.76 (477)

Реформування системи державної сертифікації на зерновому ринку України / Буркинський Б.В., Ганганов В.М., Лисюк В.М., Нікішина О.В. // Економіка АПК. – 2013. – №. 7. – С. 29.

Ідентифіковано латентні проблеми формування якості зернових культур за стадіями відтворювального процесу, їхні джерела та наслідки для розвитку структуроутворювальних секторів зернового ринку. Проаналізовано очікувані негативні й позитивні результати законодавчих змін у системі державної сертифікації для суб'єктів інтегрованого ринку. Обґрунтовано вектори впливу законопроектів на товаропотоки в секторній структурі інтегрованого зернового ринку України. Досліджено зарубіжний досвід обов'язкової сертифікації на внутрішньому ринку зерна, можливості його імплементації до національної системи сертифікації. Розроблено дворівневий комплекс науково-прикладних рішень щодо реформування системи державної сертифікації, орієнтований на реалізацію пріоритетів національної зернової політики та розв'язання латентних проблем формування якості зернових культур, ідентифікованих у ході дослідження. Табл.: 6. Рис.: 1. Бібліогр.: 20.

Ключові слова: якість зерна і зернопродуктів, відтворювальні процеси, інтегрований зерновий ринок, обов'язкова сертифікація, державний контроль і регулювання.

УДК 006.063 + 664.76 (477)

Реформирование системы государственной сертификации на зерновом рынке Украины / Буркинский Б.В., Ганганов В.М., Лысюк В.М., Никишина О.В. // Экономика АПК. – 2013. – №. 7. – С. 29.

Идентифицированы латентные проблемы формирования качества зерна по стадиям воспроизводственного процесса, их источники и последствия для развития структурообразующих секторов зернового рынка. Проанализированы ожидаемые отрицательные и положительные последствия законодательных изменений в системе государственной сертификации для субъектов интегрированного рынка. Обоснованы векторы влияния законопроектов на товаропотоки в секторной структуре интегрированного зернового рынка Украины. Исследован зарубежный опыт обязательной сертификации на внутреннем рынке зерна, возможности его имплементации в национальную систему сертификации. Разработан двухуровневый комплекс научно-прикладных решений относительно реформирования системы государственной сертификации, ориентированный на реализацию приоритетов национальной зерновой политики и решение латентных проблем формирования качества зерновых культур, идентифицированных в ходе исследования. Табл.: 6. Илл.: 1. Библиогр.: 20.

Ключевые слова: качество зерна и зернопродуктов, воспроизводственные процессы, интегрированный зерновой рынок, обязательная сертификация, государственный контроль и регулирование.

UDS 006.063 + 664.76 (477)

Reforming of state certification system in the grain market in Ukraine / Burkinsky B.V., Hanganov V.M., Lisyuk V.M., Nikishina O.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 29.

Latent problems of formation of quality grain on stages of reproduction processes, their sources and consequences for development of making sectors of the grain market are identified. An article studies expected negative and positive consequences of legislative changes in system of the state certification for subjects of the

integrated market. Vectors of influence of bills on commodity streams in sector structure of the integrated grain market of Ukraine are proved. Foreign experience of obligatory certification in domestic market of grain, possibility of its implementation in national system of certification are considered. The two-level complex of scientific and applied decisions concerning reforming of system of the state certification, focused on realization of priorities of national grain policy and the solution of latent problems of formation of quality of grain crops which identified during research is elaborated. Tabl.: 6. Figs.: 1. Refs.: 20.

Key words: quality of grain and grain products, reproduction processes, integrated grain market, obligatory certification, state control and regulation.

УДК 631.1:338.516.4

Формування ринку насіння зернових колосових / Буняк Н.М. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 40.

Досліджено основні закономірності формування сортових ресурсів жита озимого, просування насіння сортів, визначено основних власників прав інтелектуальної власності сортів, прослідковано процес сортозаміни. На основі аналізу Державного реєстру сортів можна стверджувати, що сорти озимого жита вітчизняної селекції продовжують переважати за кількістю (80,7%) і площею вирощування (90,3%). За останні 12 років виробникам запропоновано 22 нових сортів, що становить 70,9 % від загальної їх кількості. Відбувається динамічне оновлення сортового складу. Аналіз власників прав на поширення сортів жита засвідчив, що в 2012 році таких сортів було 14, з них 4 – іноземної селекції. Три наукові установи системи Національної академії аграрних наук України займають домінуючу позицію як щодо кількості сортів, представлених у Реєстрі сортів (51,5%), так і за площею вирощування (79%). Інститутом рослинництва ім. Юр'єва НААН з 2000 року ринку було запропоновано 6 нових сортів жита: Хасто, Хамарка, Юр'ївець, Пам'ять Худоєрка та гібриди Первісток і Слобожанець, вирощування яких значно вплинуло на підвищення ефективності виробництва озимого жита. Виходячи з площ, що їх займають дані сорти, лише сорт Хамарка (площа посіву 16,6 тис. га) знайшов поширення на полях 16 областей та представлений в усіх зонах. Поширення гібридів стримується не досить відчутним збільшенням урожайності та залишковим принципом, що його застосовують більшість виробників по відношенню щодо вирощування жита і, як наслідок, залишковим принципом при виділенні коштів на придбання насіння.

У 2012 році проходили кваліфікаційну експертизу на придатність до поширення в Україні 13 сортів жита озимого. На ринок інтенсивно виводяться сорти жита іноземної селекції. Табл.: 3. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: сорт, формування сортових ресурсів, насіння озимого жита, сортовий склад, сортозаміна, власники майнових прав інтелектуальної власності сортів, просування.

УДК 631.1:338.516.4

Формирование рынка семян зерновых колосовых / Буняк Н.Н. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 40.

Исследованы основные закономерности формирования сортовых ресурсов ржи озимой, продвижение семян сортов, определены основные владельцы прав интеллектуальной собственности сортов, прослежен процесс сортозамены. На основе анализа Государственного реестра сортов можно утверждать, что сорта озимой ржи отечественной селекции продолжают преобладать по количеству (80,7%) и площади выращивания (90,3%). За последние 12 лет производителям предложено 22 новых сортов, что составляет 70,9% от общей их численности. Происходит динамическое обновление сортового состава. Анализ владельцев прав на распространение сортов ржи показал, что в 2012 году таких сортов было 14, из них 4 – иностранной селекции. Три научные учреждения системы Национальной академии аграрных наук Украины занимают доминирующую позицию как относительно количества сортов, представленных в Реестре сортов (51,5%), так и по площади выращивания (79%). Институтом растениеводства им. Юрьева НААН с 2000 года ринку было предложено 6 новых сортов ржи: Хаст, Хамарка, Юрьевец, Память Худоєрка и гибриды Первенец и Слобожанец, выращивание которых значительно повлияло на повышение эффективности производства озимой ржи. Исходя из площадей, занимаемых данными сортами, только сорт Хамарка (площадь посева 16,6 тыс. га) нашел распространение на полях 16 областей и представлен во всех зонах. Распространение гибридов сдерживается недостаточно весомым увеличением урожайности и применением остаточного принципа, которого придерживается большинс-

тво виробників по відношенню до вирощуванню ржи і, як наслідок, залишковим принципом при виділенні коштів на придбання насіння.

В 2012 році проходили кваліфікаційну експертизу на придатність до поширенню в Україні 13 сортів. На ринок інтенсивно виводяться сорти ржи зарубіжної селекції. Табл.: 3. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: сорт, формування сортів ресурсів, насіння озимої ржи, сортів склад, сортозаміна, власники майнових прав інтелектуальної власності сортів, просування.

UDS 631.1:338.516.4

Formation of the seed market of cereal / Buniak N.M. // *Economika APK.* – 2013. – № 7. – С. 40.

The basic regularities of varietal resources of winter rye, promotion of seed varieties, the main owners of intellectual property rights varieties, followed sortozaminy process. On the basis of the State Register of varieties can be argued that the domestic varieties of winter rye breeding continues to dominate by the number (80.7%) and in area of cultivation (92.9%). Over the past 12 years, manufacturers offered 22 new varieties, representing 70.9% of the total population. There is a dynamic update varietal composition. Analysis holders to distribute rye varieties showed that in 2012 they had 14, including 4 of foreign selection. Three research institutions of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine occupy a dominant position in the number of varieties represented in the Register of varieties (51.5%) and in area of cultivation (79%). In particular, the Yuriev Institute of crop production of NAAS in 2000 suggested 6 new varieties of rye to the market - Khast, Hamarka, Yur'yivets, Memory Hudoerko and hybrids Pervistok and Slobozhanets, the cultivation of which significantly influenced the efficiency of seed winter rye. Based on the space that they occupy sorts of data it can be argued that a variety Hamarka (planting area 16.6 ha) found a spread in the fields 16 regions and is represented in all areas. Spread hybrids are not constrained by very significant increases in productivity and residual it follows that the majority of producers in relation to the cultivation of rye as a consequence of residual principle in the allocation of funds for the purchase of seeds.

The market rapidly excreted foreign varieties of rye breeding. Since 2012 pass qualifying examination for fitness for distribution in Ukraine 13 such varieties. Our studies show that most varieties of foreign selection would be best to use to replenish the gene pool of plants. Табл.: 3. Refs.: 15.

Key words: grade, the formation of high-grade resources, seeds of winter rye, varietal composition, grade shift, owners of intellectual property rights on grades, promotion.

УДК 330.3:339.13:634.1.076

Еволюція вітчизняного ринку плодів від кінця XIX і до початку XXI ст. / Сало І.А. // *Економіка АПК.* – 2013. – № 7. – С. 45.

Досліджено виникнення та еволюцію вітчизняного ринку плодів. Виділено п'ять історико-економічних етапів цього процесу. Окреслено роль держави у формуванні ринку. Виявлено подібність проблем його розвитку в Російській імперії й на початку XXI ст.: значні ризики неефективності промислового вирощування, обмеження формування та істотні переваги у товарній пропозиції окремих видів плодів, сезонність їх постачання і споживання, вплив попиту на формування місткості й сегментності ринку, залежність рівня споживання від платоспроможності населення, недоліки в організації збуту, невідповідність між попитом і пропозицією, сезонне та міжрегіональне коливання цін, низький рівень маркетингу, розвиток посередницьких структур. Бібліогр.: 13.

Ключові слова: еволюція, садівництво, ринок, плоди, виробництво, споживання, експорт, імпорт.

УДК 330.3:339.13:634.1.076

Еволюция отечественного рынка плодов от конца XIX и до начала XXI в. / Сало И.А. // *Экономика АПК.* – 2013. – № 7. – С. 45.

Исследованы возникновение и эволюция отечественного рынка плодов. Выделены пять историко-экономических этапов этого процесса. Определена роль государства в формировании рынка. Виявлено сходство проблем его развития в Российской империи и в начале XXI в.: значительные риски неэффективности промышленного выращивания, ограничение формирования и существенные преимущества в товарном предложении отдельных видов плодов, сезонность их поставки и потребления, влияние спро-

са на формирование емкости и сегментации рынка, зависимость уровня потребления от платежеспособности населения, недостатки в организации сбыта, несоответствие между спросом и предложением, сезонное и межрегиональное колебание цен, низкий уровень маркетинга, развитие посреднических структур. Библиогр.: 13.

Ключевые слова: эволюция, садоводство, рынок, плоды, производство, потребление, экспорт, импорт.

UDS 330.3:339.13:634.1.076

Evolution of the national fruit market: the end of XIX – beginning of the XXI centuries / Salo I.A. // *Ekonomika APK.* – 2013. – № 7. – P. 45.

The author studies the emergence and evolution of the national fruit market and determines five historical and economic stages of the process. The role of the state in the market formation has been outlined. The problems of its development appeared similar in the Russian Empire and at the beginning of the XXI century, namely: considerable risks of the industrial cultivation ineffectiveness, limited formation and significant advantage of the marketable proposition of certain crops fruits as compared to the others, seasonal fluctuation in the fruits supply and consumption, the demand influence on the market volume and segmentality formation, dependence of the consumption level on the population solvency, flaws in the sale organization, disparity between demand and proposition, seasonal and inter-regional price fluctuation, low marketing level, insufficient development of the mediating structures. Refs.: 13.

Key words: evolution, horticulture, market, fruits, production, consumption, export, import.

UDS 338. 264: 338.516.4

Market coordination as sustainable development of agricultural market / Mamchur V.A. // *Ekonomika APK.* – 2013. – № 7. – P. 50.

The place, role and problems of marketing coordination in multilevel institutional system of agricultural market. The mechanism, forms and types of market coordination and their application specifics are analyzed. Development and functioning model of market coordination, where market is on the foreground and country is the most effective among other existing coordination forms. A brief overview of mechanisms and coordination purposes is conducted. Market coordination algorithm is proposed and agricultural market coordination system's structure is systematized as multilevel hierarchical institutional system. So, that gives grounds to assert that market coordination and cooperation of all participants at all levels of the agricultural market will allow primarily to cut transaction costs and create conditions for the most effective joint activity. It is known – they affect efficiency of both market itself and each market agent in some degree. Tabl.: 1. Figs.: 3. Refs.: 14.

Key words: market coordination, agrarian market, forms of coordination, types of coordination, mechanisms for market coordination, transaction costs, institute cooperation

УДК 338. 264: 338.516.4

Ринкова координація як напрям сталого розвитку аграрного ринку / Мамчур В.А. // *Економіка АПК.* – 2013. – № 7. – С. 50.

Розглянуто місце, роль та проблеми ринкової координації у багаторівневій інституційній системі аграрного ринку. Проаналізовано механізм, форми та типи ринкової координації та особливості їх застосування. Проведено короткий огляд механізмів та цілей координації. Запропоновано алгоритм ринкової координації, систематизовано структуру системи координації аграрного ринку як багаторівневої ієрархічної інституційної системи. Це дає підставу стверджувати, що ринкова координація та співпраця всіх учасників на всіх рівнях аграрного ринку дасть змогу в першу чергу зменшити транзакційні витрати та створити умови найбільшої ефективності спільної діяльності. Саме вони певною мірою впливають на ефективність як ринку, так і кожного ринкового учасника. Табл.: 1. Рис.: 3. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: ринкова координація, аграрний ринок, форми координації, типи координації, механізми ринкової координації, транзакційні витрати, інститут кооперації.

УДК 338. 264: 338.516.4

Рыночная координация как направление устойчивого развития аграрного рынка / Мамчур В.А.
// Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 50.

Рассмотрены место, роль и проблемы рыночной координации в многоуровневой институциональной системе аграрного рынка. Проанализированы механизм, формы и типы рыночной координации, а также особенности их реализации. Проведен краткий обзор механизмов и целей координации. Предложен алгоритм рыночной координации, систематизирована структура системы координации аграрного рынка как многоуровневой иерархической институциональной системы. Это дает основание утверждать, что рыночная координация и сотрудничество всех участников на всех уровнях аграрного рынка даст возможность в первую очередь уменьшить трансакционные расходы и создать условия наибольшей эффективности совместной деятельности. Именно они в известной мере влияют на эффективность как рынка, так и каждого рыночного участника. Табл.: 1. Илл.: 3. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: рыночная координация, аграрный рынок, формы координации, типы координации, механизмы рыночной координации, трансакционные затраты, институт кооперации.

ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ ТА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

FINANCIAL RELATIONS AND ACCOUNTING

УДК 336.77:332.2

Ипотечное кредитование в сельском хозяйстве Украины / Калетник Г.М. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 58.

Визначено основні проблеми й перешкоди в розвитку сільського господарства України, існуючі розглянуто можливість їх вирішення за допомогою іпотечного кредитування. Проаналізовано стан банківського кредитування сільськогосподарських товаровиробників, зокрема під заставу нерухомого майна, та визначено перспективні види об'єктів застави. Розглянуто підходи до класифікації видів іпотеки у сільському господарстві, вивчено особливості та проблеми іпотечного кредитування в Україні, на основі чого запропоновано механізм функціонування системи іпотечного кредитування в сільському господарстві. Визначено основні напрями державного регулювання розвитку іпотечного кредитування в сільському господарстві. Бібліогр.: 11.

Ключові слова: іпотека, іпотечне кредитування, ринок землі, об'єкти іпотеки, кредитне забезпечення, механізм іпотечного кредитування.

УДК 336.77:332.2

Ипотечное кредитование в сельском хозяйстве Украины / Калетник Г.М. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 58.

Определены основные проблемы и препятствия в развитии сельского хозяйства Украины и рассмотрена возможность их решения с помощью ипотечного кредитования. Проанализировано состояние банковского кредитования сельскохозяйственных товаропроизводителей, в частности под залог недвижимого имущества, и определены перспективные виды объектов залога. Рассмотрены имеющиеся подходы к классификации видов ипотеки в сельском хозяйстве, изучены особенности и проблемы ипотечного кредитования в Украине, на основе чего предложен механизм функционирования системы ипотечного кредитования в сельском хозяйстве. Определены основные направления государственного регулирования развития ипотечного кредитования в сельском хозяйстве. Библиогр.: 11.

Ключевые слова: ипотека, ипотечное кредитование, рынок земли, объекты ипотеки, кредитное обеспечение, механизм ипотечного кредитования.

UDS 336.77:332.2

Mortgage lending in the agriculture of Ukraine / Kaletnik H.M. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 58.

An article identifies the main challenges and obstacles in the development of agriculture of Ukraine and considers addressing them with mortgage lending. The state bank lending to agricultural producers, including the security of property and identified promising types of pledges is analysed. The existing approaches towards classification of mortgages in agriculture are defined, the features of the problem and of mortgage lending in

Ukraine are studied, on the basis of the analyses carried out, the mechanism of the system of mortgage lending in agriculture is worked out. The main areas of state regulation of mortgage lending in agriculture are defined. Refs.: 11.

Key words: mortgage, mortgage lending, the market for land, facilities mortgages, credit support, mechanism of mortgage lending.

УДК 336.717.6:65.014.1

Види облікових підсистем в інформаційному забезпеченні управління підприємств / Проданчук М.А. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 63.

Розглянуто проблеми сучасної моделі бухгалтерського обліку, розвиток його нових видів та їх значення в інформаційному забезпеченні менеджменту. Визначено межі й особливості застосування видів обліку при управлінні операційними процесами підприємства. Доведено недоліки та неправомірність застосування деяких видів обліку, що призводить до виникнення кардинальних розбіжностей інформації у звітах підприємствах. Вивчено практику управлінської системи й розроблено пропозиції щодо формування інформаційної бази з урахуванням пріоритетних напрямів відповідно до запиту менеджменту. Запропоновано подальше вдосконалення обліку в Україні на основі інтеграції всіх його видів і підсистем в єдину цілісну обліково-інформаційну систему, що дасть можливість реалізувати сервісні його функції з перетворення даних про фінансово-господарську діяльність у продукт бухгалтерського обліку. Рис.: 1. Бібліогр.: 23.

Ключові слова: господарський облік, оперативний облік, стратегічний облік, облікова система, система управління, інформаційна база, менеджмент, продукт обліку, концепція обліку, моделі обліку.

УДК 336.717.6:65.014.1

Виды учетных подсистем в информационном обеспечении управления предприятий / Проданчук М.А. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 63.

Рассмотрены проблемы современной модели бухгалтерского учета, развитие его новых видов и их значение в информационном обеспечении менеджмента. Определены границы и особенности применения видов учета при управлении операционными процессами предприятия. Доказаны недостатки и неправомерность применения некоторых видов учета, что приводит к возникновению кардинальных разногласий информации в отчетах предприятиях. Изучена практика управленческой системы и разработаны предложения по формированию информационной базы с учетом приоритетных направлений в соответствии с запросом менеджмента. Предложено дальнейшее совершенствование учета в Украине на основе интеграции всех его видов и подсистем в единую целостную учетно-информационную систему, что позволит реализовать сервисные его функции по преобразованию данных о финансово-хозяйственной деятельности в продукт бухгалтерского учета. Илл.: 1. Библиогр.: 23.

Ключевые слова: хозяйственный учет, оперативный учет, стратегический учет, учетная система, система управления, информационная база, менеджмент, продукт учета, концепция учета, модели учета.

UDS 336.717.6:65.014.1

Types of accounting subsystems in the information management business / Prodanchuk M.A. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 63.

An article considers the problems of modern accounting models, the development of new types of accounting and their importance in information security management. The limits and features of types of accounting in the management of operational processes of an enterprise are defined. The existence of deficiencies and illegitimacy of certain kinds of records, which leads to dramatic differences in media reports of enterprises is substantiated. The management system practice is studied and guidelines for organisation of info database with consideration of priority trends and demands of management are suggested. It is offered to organize further improvement of accounting in Ukraine based on the integration of all its species and subsystems into a single integrated accounting and information system that will enable the implementation of its service functions to convert data on financial and economic activities in product accounting. Figs.: 1. Refs.: 23.

Key words: commercial accounting, operational accounting, strategic accounting, accounting systems, control systems, information database, management, accounting product, concept of accounting, accounting model.

УДК 631.164.23:338.43

Організаційно-економічний механізм залучення інвестицій в агропромисловий комплекс України / Резнік Н.П. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 70.

Висвітлено теоретико-методологічні аспекти розвитку організаційно-економічного механізму залучення інвестицій в агропромисловий комплекс України та обґрунтовано практичні пропозиції щодо його удосконалення.

Розкрито сутність і умови формування механізму залучення інвестицій, виявлено основні тенденції розвитку інвестиційної діяльності в аграрному секторі, що пов'язані зі змінами ринкової кон'юнктури та обмеженістю інвестиційних ресурсів.

Обґрунтовано умови розширення потенційних джерел інвестицій в АПК, визначено шляхи подальшого розвитку й удосконалення організаційно-економічного механізму залучення інвестицій у вітчизняний агропромисловий комплекс на основі більш органічного поєднання відносин господарювання. Табл.: 1. Рис.: 3. Бібліогр.: 9.

Ключові слова: механізм, інвестиції, інвестування, інвестиційні ризики, підприємства, галузі, інновації, фінансування.

УДК631.164.23:338.43

Организационно-экономический механизм привлечения инвестиций в агропромышленный комплекс Украины / Резник Н.П. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 70.

Рассмотрены теоретико-методологические аспекты развития организационно-экономического механизма привлечения инвестиций в агропромышленный комплекс Украины и обоснованы практические предложения по его совершенствованию.

Раскрыты сущность и условия формирования механизма привлечения инвестиций, выявлены основные тенденции развития инвестиционной деятельности в аграрном секторе, связанные с изменениями рыночной конъюнктуры и ограниченностью инвестиционных ресурсов.

Обоснованы условия расширения потенциальных источников инвестиций в АПК, определены пути дальнейшего развития и совершенствования организационно-экономического механизма привлечения инвестиций в отечественный агропромышленный комплекс на основе более органичного сочетания отношений хозяйствования. Табл.: 1. Илл.: 3. Библиогр.: 9.

Ключевые слова: механизм, инвестиции, инвестирование, инвестиционные риски, предприятия, отрасли, инновации, финансирование.

UDS 631.164.23:338.43

Economic mechanism of management of attraction of investments into agro-industrial complex of Ukraine / Reznik N.P. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 70.

An article deals with the theoretical and methodological aspects of the development of economic mechanism of management of investment in the agricultural sector of Ukraine and substantiates practical suggestions for its improvement.

The essence and the conditions for improvement of mechanism of investment in the agricultural sector of Ukraine are defined. The basic trends of investment in the agricultural sector, which is associated with changes in market conditions and the limited investment resources.

The article grounds expansion terms of potential sources of investment in agriculture. The ways of further development and improvement of economic mechanism of investment in the domestic agricultural sector based on a combination of organic relationship management are suggested. Tabl.: 1. Figs.: 3. Refs.: 9.

Key words: mechanism, investments, investing, investment risks, enterprises, branches, innovations, financing.

УДК 631.11:339.1:65.011

Управління ризиками діяльності сільськогосподарських підприємств через механізми хеджування / Євчук Л.А., Тарасов А.О. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 78.

Окреслено окремі проблеми хеджування на сучасному етапі розвитку внутрішніх і зовнішніх ринків, особливості використання нових ф'ючерсних інструментів, які стають доступними для українських сільськогосподарських підприємств. Висвітлено законодавчі перепони організації процесу хеджування ф'ючерсами у вітчизняних підприємствах, альтернативні можливості хеджування для сільськогосподарських підприємств півдня України та взаємозв'язок між процесом природного хеджування й активними методами мінімізації ризику. Обґрунтовано необхідність урахування величини кореляційного зв'язку між змінами врожайності та цінними коливаннями в процесі управління ризиками, виявлено фактори і причини існування природного хеджування при вирощуванні основних сільськогосподарських культур. Табл.: 2. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: природне хеджування, мінімізація ризиків, ф'ючерси, страхування, біржа, контракт, причорноморська пшениця.

УДК 631.11:339.1:65.011

Управление рисками деятельности сельскохозяйственных предприятий с помощью механизмов хеджирования / Евчук Л.А., Тарасов А.А. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 78.

Раскрыты проблемы хеджирования на современном этапе развития внутренних и внешних рынков, особенности использования новых фьючерсных инструментов, которые становятся более доступными для украинских сельскохозяйственных предприятий. Освещены законодательные преграды организации процесса хеджирования фьючерсами в отечественных предприятиях, альтернативные возможности хеджирования для сельскохозяйственных предприятий юга Украины и взаимосвязь между процессом естественного хеджирования и активными методами минимизации риска. Обоснована необходимость учета корреляции между изменениями урожайности и ценовыми колебаниями в процессе управления рисками, изучены факторы и причины существования естественного хеджирования при выращивании основных сельскохозяйственных культур. Табл.: 2. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: естественное хеджирование, минимизация рисков, фьючерсы, страхование, биржа, контракт, причерноморская пшеница.

UDS 631.11:339.1:65.011

Managing risks of agricultural businesses with hedging mechanisms / Evchuk L.A., Tarasov A.O. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 78.

An article discusses certain issues of hedging at the current stage of the development of domestic and international markets. Specifics of use of newly available for agricultural businesses futures contracts is explored. The article highlights legal obstacles, which may impede organizations of hedging activities for domestic businesses. Alternative opportunities of hedging for agricultural producers of Southern Ukraine are explored. The connection between the process of natural hedging and active methods of risk minimization is demonstrated. A correlation between price and yield fluctuations should be considered while managing risk. The research shows factors and causes of the natural hedge in production of some agricultural crops. Tabl.: 2. Refs.: 12.

Key words: natural hedging, risk minimization, futures contracts, insurance, exchange, contract, Black Sea Wheat.

УДК 658.7:338.432

Ресурсне забезпечення аграрних формувань в умовах нестабільної економіки / Терещенко С.І. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 82.

Розвиток підприємницької діяльності у сільській місцевості залежить від багатьох факторів, а саме: соціально-економічних, демографічних, природно-кліматичних та ін. При цьому будь-який процес ви-

робництва чи надання послуг ґрунтується на фактичній наявності й оптимальному поєднанні та використанні ресурсів. Обґрунтовано важливість вирішення окремих питань підвищення ефективності використання, а також створення оптимального, збалансованого за структурою ресурсного потенціалу агроформувань на рівні окремого регіону з урахуванням його особливостей. Доведено, що створення в аграрних формуваннях раціонального ресурсного забезпечення і його ефективне використання належить до актуальних проблем сьогодення. Рис.: 1. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: ресурси, ресурсний потенціал, управління ресурсами, фінансові ресурси, трудові ресурси, ефективність використання ресурсів, фактори виробництва

УДК 658.7:338.432

Ресурсное обеспечение аграрных формирований в условиях нестабильной экономики / Терещенко С.И. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 82.

Развитие предпринимательской деятельности в сельской местности зависит от множества факторов, в том числе: социально-экономических, демографических, природно-климатических и пр. При этом какой-либо процесс производства или предоставления услуг основывается на фактическом наличии и оптимальном сочетании и использовании ресурсов. Обоснована важность решения отдельных вопросов повышения эффективности использования, а также создания оптимального, сбалансированного по структуре ресурсного потенциала аграрных формирований на уровне региона с учетом его особенностей. Доказано, что создание на уровне аграрных формирований рационального ресурсного обеспечения и его эффективное использование относится к актуальным вопросам современности. Илл.: 1. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: ресурсы, ресурсный потенциал, управление ресурсами, финансовые ресурсы, трудовые ресурсы, эффективность использования ресурсов, факторы производства.

UDS 658.7:338.432

Resource support of agrarian formations within the framework of unstable economy / Tereshchenko S.I. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 82.

The development of rural entrepreneurship depends on social, economic, demographic, natural and climate and other issues. And any production or service process is based on existence, presence and combination of resources. Thus, it is opportunely to substantiate and consider problems of increasing the use efficiency level and creation of optimal resource potential of agrarian formations on the region level, taking into account peculiarities of this region. Hence, securing of rational optimal resource support of agrarian formation and efficient use of those resources is a topical issue.

Tabl.: 1. Refs.: 14.

Key words: resources, resource potential, resource management, financial resources, human resources, efficient use of resources, the factors of production.

UDS 65.012.65:334

Cooperation as promising way of development of personal subsidiary plots / Zbarska A.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 87.

The matter of cooperation for the personal subsidiary plots is revealed. The tendencies of cooperative connections, their influence on formation of perspective lines of development of the personal subsidiary plots of rural areas is shown. The role of cooperation within the process of augmentation of agrarian production efficiency level on personal subsidiary plots is substantiated. The dynamics of part of personal subsidiary plots in the general scale of agrarian products of Ukraine within the years of 1990-2012 is analysed. It is defined that if supported by the state and in case of further development, cooperative form of business entity is one of the most acceptable as it is deprived of drawbacks of other types of business entities.

For the long time all over the world cooperative form of economic activity is regarded as an effective instrument of solving social and economic problems. In many countries with so called developed economy farm cooperatives play an important and sometimes main role in interactions between agricultural and other economic spheres and in developing agro industrial complex at all.

There is very important and practically unsolved problem of supporting cooperatives in villages. The government support of PSP has to be related with state support of all agriculture and respond to agricultural development strategy. Nowadays there are many private strategies, programs, conceptions of agricultural development. All of them are individual, weakly connected between each other. There is no general complex.

The role of cooperation in increasing of effectiveness of agricultural productions in personal subsidiary plots is justified. The dynamic of share of products of personal subsidiary plots in total amount of agricultural sector of Ukraine from 1990 to 2012 is analyzed. It is defined that if supported by the state and in case of further development, cooperative form of business entity is one of the most acceptable as it is deprived of drawbacks of other types of business entities.

The necessity of inclusion of PSPs into larger business entities and complexes is substantiated. Further development and expansion are possible via development of weak sector of rural cooperatives. Hence, state support of PSPs should be coordinated with support of all agrarian sector. The necessity of creation of complex strategies is emphasized. Tabl.: 2. Refs.: 7.

Key words: development program, state support, personal subsidiary plot, cooperation, development, rural settlement.

УДК 65.012.65:334

Кооперація як перспективний напрям розвитку особистих селянських господарств / Збарська А.В.
// Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 87.

Розкрито значення кооперації в діяльності особистих селянських господарств. Висвітлено тенденції щодо впливу коопераційних процесів на формування перспективних напрямів їх розвитку. Обґрунтовано роль кооперації в підвищенні результативності сільськогосподарського виробництва в особистих селянських господарствах.

Протягом багатьох років у світі кооперативна організаційно-правова форма власності вважається ефективним інструментом вирішення соціально-економічних проблем. У багатьох країнах із розвинутою економікою селянські кооперативи відіграють важливу, а іноді й основну роль у співпраці аграрного та інших секторів економіки й розвитку аграрно-виробничого комплексу в цілому.

Проаналізовано динаміку частки особистих селянських господарств у загальних обсягах продукції аграрного сектору України за 1990–2012 рр. Визначено, що при подальшій державній підтримці та самовдосконаленні кооперативна організаційно-правова форма є більш прийнятною серед великих господарських форм, оскільки позбавлена багатьох властивих їм негативних особливостей.

Важливою й невирішеною є проблема підтримки сільських кооперативів. Державна підтримка особистих селянських господарств повинна відбуватися у загальному руслі підтримки сільського господарства і відповідно до стратегії його розвитку. На сьогодні існує багато стратегій, програм і концепцій розвитку сільського господарства. Втім всі вони вузькоспецифічні та мало пов'язані між собою.

Доведено, що ОСГ не може бути базисом, основою для сільського господарства, але нині воно є його невід'ємною частиною. Слід забезпечити умови для залучення їх до більш великих організаційно-економічних комплексів. Перспективним буде розширення за рахунок ОСГ ще слабкого кооперативного сектору сільського господарства. Тому державна підтримка ОСГ має бути узгоджена з державною підтримкою сільського господарства. Обґрунтовано необхідність підготовки комплексних стратегій. Табл.: 2. Бібліогр.: 7.

Ключові слова: програма розвитку, державна підтримка, особисте селянське господарство, кооперація, розвиток, сільські поселення.

УДК 65.012.65:334

Кооперация как перспективное направление развития личных крестьянских хозяйств / Збарская А.В.
// Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 87.

Раскрыто значение кооперации в деятельности личных крестьянских хозяйств. Отражены тенденции относительно влияния кооперационных процессов на формирование перспективных направлений их развития. Обоснована роль кооперации в повышении результативности сельскохозяйственного производства в личных крестьянских хозяйствах.

В течение многих лет в мире кооперативная организационно-правовая форма собственности считается эффективным инструментом решения социально-экономических проблем. Во многих странах с развитой экономикой крестьянские кооперативы играют важную, а иногда и основную роль в сотрудниче-

стве аграрного и других секторов экономики и в развитии аграрно-производственного комплекса в целом.

Проанализирована динамика удельного веса личных крестьянских хозяйств в общих объемах продукции аграрного сектора Украины за 1990-2012 гг. Определено, что при дальнейшей государственной поддержке и самосовершенствовании кооперативная организационно-правовая форма более приемлема среди больших хозяйственных форм, поскольку лишена многих свойственных им негативных особенностей.

Важной и нерешенной является проблема поддержки сельских кооперативов. Государственная поддержка личных крестьянских хозяйств должна осуществляться в общем русле поддержки сельского хозяйства и в соответствии со стратегией его развития. Ныне существует много стратегий, программ и концепций развития сельского хозяйства. Однако все они индивидуальны, узкоспецифичны и мало связаны между собой.

Доказано, что ЛКХ не может быть базисом, основой для сельского хозяйства, но в настоящее время оно его неотъемлемая часть. Следует обеспечить условия для привлечения их к большим организационно-экономическим комплексам. Перспективным будет расширение за счет ЛКХ еще слабого кооперативного сектора сельского хозяйства. Поэтому государственная поддержка ЛКХ должна быть согласована с государственной поддержкой сельского хозяйства. Обоснована необходимость подготовки комплексных стратегий. Табл.: 2. Библиогр.: 7.

Ключевые слова: программа развития, государственная поддержка, личное крестьянское хозяйство, кооперация, развитие, сельские поселения.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ

INNOVATIVE ACTIVITY AND
INTELLECTUAL CAPITAL

УДК 061. 27:330.34.1

Розвиток інститутів інноваційної діяльності у формуванні інтелектуального капіталу: теоретичний аспект / Шпикуляк О.Г., Курило Л.І., Лузан О.Ю. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 92.

Розкрито теоретичні аспекти інституціонального забезпечення формування інтелектуального капіталу та ролі інститутів у цьому процесі. Виділено об'єкти інфраструктурного забезпечення розвитку-поширення інновацій в національній економіці. Інституціональну систему формування інтелектуального капіталу розглянуто як множину різнопланових інститутів, які координують поведінку економічних агентів – суб'єктів набуття цього капіталу. Наголошено на важливості й складності процесу інституціоналізації інтелектуального капіталу, від якості якого залежать перспективи нації у формуванні конкурентних переваг в умовах обмежених ресурсів. Рис.: 2. Бібліогр.: 8.

Ключові слова: інституціоналізм, інституціональне забезпечення, інститути, інноваційна діяльність, інтелектуальний капітал, інноваційна інфраструктура.

УДК 061. 27:330.34.1

Развитие институтов инновационной деятельности в формировании интеллектуального капитала: теоретический аспект / Шпикуляк А.Г., Курило Л.И., Лузан А.Ю. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 92.

Раскрыты теоретические аспекты институционального обеспечения формирования интеллектуального капитала и роли институтов в этом процессе. Выделены объекты инфраструктурного обеспечения развития-распространения инноваций в национальной экономике. Институциональная система формирования интеллектуального капитала рассмотрена как множество разноплановых институтов, координирующих поведение экономических агентов – субъектов приобретения этого капитала. Подчеркнуты важность и сложность процесса институционализации интеллектуального капитала, от качества которого зависят перспективы нации в формировании конкурентных преимуществ в условиях ограниченных ресурсов. Илл.: 2. Библиогр.: 8.

Ключевые слова: институционализм, институциональное обеспечение, институты, инновационная деятельность, интеллектуальный капитал, инновационная инфраструктура.

An article deals with theoretical aspects of institutional provision of formation of intellectual capital and the role of institutions in this process. Items of infrastructure provision of development, diffusion of innovation in the national economy were highlighted.

Institutional system of the formation of intellectual capital is considered as a diverse set of institutions that coordinate the behavior of economic agents - actors of capital acquisition. The article emphasizes the importance and complexity of the process of institutionalization of intellectual capital, that depend on the quality of the nation's prospects in the formation of competitive advantage in terms of limited resources. Figs.: 2. Refs.: 8.

Key words: institutionalism, institutional provision, institutes, innovative activity, intellectual capital, innovation infrastructure.

УДК 330. 341.1: 631.1.016 (477)

Організаційно-економічний механізм активізації інноваційного розвитку агропродовольчого комплексу України в ринкових умовах (концептуальні та методичні положення) / Тивончук С.О., Тивончук Я.О. // *Економіка АПК.* – 2013. – № 7. – С. 98.

Досліджено сучасний стан формування процесів трансформації агропродовольчого комплексу на інноваційний тип господарювання, проведено аналіз вітчизняного й зарубіжного досвіду інноваційної діяльності, розкрито причини хронічної несприйнятливості вітчизняними підприємницькими структурами інновацій, відображено деякі аспекти науково-технічного та інноваційного розвитку в окремих країнах. Визначено сутність організаційно-економічного механізму розвитку агропродовольчого комплексу на інноваційній основі, з'ясовано особливості інноваційного процесу й етапи діагностики визначення можливості ефективного освоєння інновацій в агропродовольчому секторі економіки. Розроблено методичні підходи щодо формування організаційно-економічного механізму активізації інноваційного розвитку агропродовольчого комплексу. Взаємовідносини між учасниками інноваційного процесу в організаційно-економічному механізмі, пропонованому до впровадження, набувають форми підприємницького партнерства (співробітництва). Підприємницькі структури тісно співпрацюють із фінансово-кредитними, науковими установами, інвесторами, постачальниками та збутовими структурами, під якими розуміємо активну спільну підприємницьку діяльність на партнерських засадах для задоволення суспільних потреб в агропродовольчій продукції. Запровадження за пропонованою схемою організаційно-економічних важелів з огляду на національні особливості розвитку агропродовольчої сфери в кінцевому підсумку сприятиме переорієнтації системи продукування інновацій на ринковий попит споживача, зростанню ефективності діяльності підприємств галузі, рівня їхньої конкурентоспроможності. Табл.: 4. Рис.: 1. Бібліогр.: 13.

Ключові слова: агропродовольчий комплекс, аграрні формування, інноваційна діяльність, інноваційний розвиток, організаційно-економічний механізм, трансфер інновацій, ринок.

УДК 330. 341.1: 631.1.016 (477)

Организационно-экономический механизм активизации инновационного развития агропродовольственного комплекса Украины в рыночных условиях (концептуальные и методические положения) / Тивончук С.А., Тивончук Я.А. // *Экономика АПК.* – 2013. – № 7. – С. 98.

Исследовано современное состояние формирования процессов трансформации агропродовольственного комплекса на инновационный тип хозяйствования, проведен анализ отечественного и зарубежного опыта инновационной деятельности, раскрыты причины хронической невосприимчивости отечественными предпринимательскими структурами инноваций, отображены некоторые аспекты научно-технического и инновационного развития в отдельных странах.

Определены сущность организационно-экономического механизма развития агропродовольственного комплекса на инновационной основе, особенности инновационного процесса и этапы диагностики эффективного освоения инноваций в агропродовольственном секторе экономики.

Разработаны методические подходы к формированию организационно-экономического механизма активизации инновационного развития агропродовольственного комплекса. Взаимоотношения между участниками инновационного процесса в организационно-экономическом механизме, рекомендуемом к внедрению, приобретают формы предпринимательского партнерства (сотрудничества). Предпринимательские структуры сотрудничают с финансово-кредитными, научными учреждениями, инвесторами, снабженческими и сбытовыми структурами на взаимовыгодных партнерских условиях, проводят активную общую предпринимательскую деятельность для удовлетворения общественных потребностей в агропродовольственной продукции. Внедрение по предложенной схеме организационно-экономических инструментов механизма с учетом национальных особенностей развития агропродовольственной сферы в конечном итоге будет способствовать переориентации системы продуцирования инноваций на рыночный спрос потребителя, повышению эффективности деятельности предприятий отрасли, уровня их конкурентоспособности. Табл.: 4. Илл.: 1. Библиогр.: 13.

Ключевые слова: агропродовольственный комплекс, аграрные формирования, инновационная деятельность, инновационное развитие, организационно-экономический механизм, трансфер инноваций, рынок.

UDS 330. 341.1: 631.1.016 (477)

Economic mechanism of management and activation of innovation development of agroindustrial complex of Ukraine within the framework of market economy (conceptual and methodical issues) / Tyvonchuk S.A., Tyvonchuk Y.A. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 98.

An article studies the current state of formation of processes of transformation of agro-industrial complex for innovative type of management, analyses national and foreign experience of innovative activity. The reasons for constant innovation resistance of national enterprising structures are considered; several aspects of scientific, technical and innovative development of several countries are defined.

The essence of economic mechanism of management of development of agro-industrial complex within the framework of innovations, peculiarities of implementation of innovations and stages of verification of efficiency of innovative activity within the agro-industrial sector of economy.

The methodical approaches towards formation of economic mechanism of management of activation of the innovative development of agro-industrial complex. Interrelation between participants of innovative process within the economic mechanism of management of activation of innovative development of agro-industrial complex presupposes enterprising partnership (cooperation). Enterprising structures cooperate with financial, credit and scientific institutions, investors, supply and sale structures on the grounds of partnership and on mutually beneficial terms and conduct active enterprising activity for gratification of supply of social demand for agro-industrial products. Implementation of economic mechanism of management according to the suggested scheme and taking into account national peculiarities of agro-industrial sphere can finally lead to reorientation of system of innovations on market demand, augmentation of the level of efficiency and competitiveness of enterprises.

Tabl.: 4. Figs.: 1. Refs.: 13.

Key words: agro-industrial complex, innovative activity, innovative development, economic mechanism of management, innovation transfer, market.

УДК 338.43 : 331.2-058.232.6

Матеріальний добробут сільського населення: трудові виміри та особливості регулювання / Василенка Н.І. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 105.

Проаналізовано економічні, соціальні та трудові аспекти формування рівня життя сільського населення. Обґрунтовано тісну взаємозалежність трудової реалізації людей із формуванням рівня їхнього життя, здійснено оцінку структури доходів і рівня споживання у міських та сільських домогосподарствах. Проаналізовано вплив соціальних допомог і виплат по безробіттю на трудову мотивацію сільського населення, оцінено стан розвитку соціальної сфери у сільських регіонах та її вплив на рівень життя селян. Запропоновано заходи щодо підвищення рівня життя сільського населення через його трудову реалізацію на сільському ринку праці, проведено аналіз окремих законодавчих актів у контексті їх впливу на рівень матеріального добробуту сільського населення. Дано оцінку державній політиці подолання бідності на селі й векторам впливу державних суб'єктів управління на рівень матеріального забезпе-

чення сільських сімей. Наголошено на пріоритетності розвитку сільського господарства та агробізнесу для формування передумов підвищення рівня життя сільського населення, запропоновано напрями щодо його поліпшення. Табл.: 1. Бібліогр.: 26.

Ключові слова: рівень життя, матеріальний добробут, бідність, доходи, споживання, сільське населення, трудовий потенціал.

УДК 338.43 : 331.2-058.232.6

Материальное благосостояние сельского населения: трудовые измерения и особенности регулирования / Василенка Н.И. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 105.

Проанализированы экономические, социальные и трудовые аспекты формирования уровня жизни сельского населения. Обоснована тесная взаимозависимость трудовой реализации людей с формированием уровня их жизни, осуществлена оценка структуры доходов и уровня потребления в городских и сельских домохозяйствах. Проанализировано влияние социальных пособий и выплат по безработице на трудовую мотивацию сельского населения, оценено состояние развития социальной сферы в сельских регионах и ее влияние на уровень жизни крестьян. Предложены мероприятия по повышению уровня жизни сельского населения через его трудовую реализацию на сельском рынке труда, проведен анализ отдельных законодательных актов в контексте их влияния на уровень материального благосостояния сельского населения. Дана оценка государственной политике преодоления бедности на селе и векторам влияния государственных субъектов управления на уровень материального обеспечения сельских семей. Подчеркнута приоритетность развития сельского хозяйства и агробизнеса для формирования предпосылок повышения уровня жизни сельского населения, предложены направления по его улучшению. Табл.: 1. Библиогр.: 26.

Ключевые слова: уровень жизни, материальное благосостояние, бедность, доходы, потребление, сельское население, трудовой потенциал

UDS 338.43 : 331.2-058.232.6

Material welfare of the rural population: labour dimensions and features of regulation / Vasilenka N.I. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 105.

The economical, social and labour aspects that form living standards of the rural population is analyzed. A paper proves close interdependence between people's working self-aktualization and level of their life. The article evaluates income structure and consumption level in urban and rural households. The influence of social assistance and unemployment benefits on labour motivation of the rural population was analyzed. The paper evaluates social development status in rural areas and its impact on living standards. The article proposes measures to improve the living standards of the rural population through the implementation of its labour on rural labor market. The analysis of specific laws in the context of their material welfare impact of the rural population is carried out. The government policies of overcoming poverty in rural areas and the state vectors of the material support level influence of rural families are reviewed. The author accents that priority of agriculture and agribusiness development forms conditions for improving living standards of the rural population. Directions of improvement the rural population living standards are shown. Tabl.: 1. Refs.: 26.

Key words: the living standard, material welfare, poverty, income, consumption, rural population, employment potential.

УДК 658.114.5

Кооперативні об'єднання Німеччини як основа для формування соціально-економічного середовища / Міненко М.А. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 113.

Досліджено процес зародження кооперативного руху в Німеччині та проаналізовано особливості об'єднання товариств (кооперативів) в інтеграційні формування, що створило основу для побудови фахового інституційно спроможного соціально відповідального середовища. З'ясовано основні причини

кризових явищ, що спонукали до активного розвитку громадянського суспільства Німеччини, а також запропоновано скористатися цим досвідом для подолання соціально-економічних негараздів в Україні. Використовуючи напрацювання Фрідріха Вільгельма Райффайзена, Карла Фрідріха Вільгельма Хааза і Франца Германа Шульце-Деліча, як головних національних ідеологів об'єднаного процесу земельних і промислових товариств, ця країна не втратила лідируючих позицій на європейському ринку та виступила провідником цих здобутків у світі. Табл.: 3. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: товариства Ф. Райффайзена і В. Хааза, кооперативи Г. Шульце-Деліча, модель кредитного кооперативу, кооперативні об'єднання Німеччини, учасники продуктового ланцюга, фактове інституційно спроможне соціально відповідальне середовище, подолання кризових явищ.

УДК 658.114.5

Кооперативные объединения Германии как основа для формирования социально-экономической среды / Миненко М.А. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 113.

Исследованы процессы зарождения кооперативного движения в Германии, проанализированы особенности объединения товариществ (кооперативов) в интеграционные формирования, что создало фундамент для построения профессиональной институционно способной социально ответственной среды. Кроме того, определены основные причины кризисных явлений, которые способствовали развитию активного гражданского общества Германии, а также предложено воспользоваться этим опытом для преодоления социально-экономических проблем в Украине. Используя наработки Фридриха Вильгельма Райффайзена, Карла Фридриха Вильгельма Хааза и Франца Германа Шульце-Делича, как главных национальных идеологов объединительного процесса земельных и промышленных обществ, эта страна не потеряла лидирующих позиций на европейском рынке и выступила проводником этих достижений в мире. Табл.: 3. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: общества Ф. Райффайзена и В. Хааза, кооперативы Г. Шульце-Делича, модель кредитного кооператива, кооперативные объединения Германии, участники продуктовой цепи, профессиональная институционально способная социально ответственная среда, преодоления кризисных явлений.

UDS 658.114.5

Cooperative associations of Germany as a foundation for building of social and economic environment / Minenko M.A. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 113.

An article studies the origin of the cooperative movement in Germany, analyses the peculiarities of formation of merging of cooperatives into integral formations that provided basis for creation of professional socially responsible environment with institutional capacity. The article defines causes of crisis phenomena that contributed to the development of active civil society in Germany; and it is suggested to use this experience to address social and economic problems in Ukraine. Germany has preserved its leading position on the European market due to application of works of Friedrich Wilhelm Raiffeisen, Karl Friedrich Wilhelm Haas, G. Schulze-Delitch who were the leading national ideologists of the cooperative movement and founders of the idea of union of land and industrial cooperatives. Tabl.: 3. Refs.: 18.

Key words: company of Raiffeisen F. and W. Haas, cooperatives of G. Schulze-Delitch, the model of the credit cooperatives, the cooperative associations in Germany, the participants of a grocery chain, institutionally capable socially responsible environment, crisis management.

УДК 332.025

Механізм фінансової підтримки екологічного сільгоспвиробництва в Польщі / Сус Т.Й. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 120.

Розглянуто принципи надання дотацій на розвиток екологічного землеробства в Польщі. Зазначено, що фінансова підтримка екологічного сільгоспвиробництва надається за рахунок коштів державного бюджету та коштів, наданих ЄС. Проаналізовано механізм фінансування сільськогосподарських підприємств, які вирощують екологічно чисту продукцію. Досвід Польщі доводить про необхідність гнучкого підходу до фінансової підтримки екологічного сільгоспвиробництва. Простежується чітка стратегія підтримки дрібних сільгоспвиробників і фермерів із невеликими земельними наділами. Проаналізо-

вано фінансування наукових досліджень у сфері екологічного землеробства й виявлено, що число тем та їхнє фінансування зростають. Запропоновано пріоритетні напрями фінансової підтримки екологічних сільгоспвиробників в Україні. Табл.: 4. Бібліогр.: 13.

Ключові слова: екологічне сільгоспвиробництво, дотації, сільгоспвиробник, фінансова підтримка, екологічно чиста продукція, ефективність.

УДК 332.025

Механизм финансовой поддержки экологического сельхозпроизводства в Польше / Сус Т.И. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 120.

Рассмотрены принципы предоставления дотаций на развитие экологического сельхозпроизводства в Польше. Отмечено, что финансовая поддержка экологического сельхозпроизводства предоставляется за счет средств государственного бюджета и средств, предоставляемых ЕС. Проанализирован механизм финансирования сельскохозяйственных предприятий, которые выращивают экологически чистую продукцию. Опыт Польши доказывает необходимость гибкого подхода к финансовой поддержке экологического земледелия. Проанализировано финансирование научных исследований в области экологического земледелия и определено, что число тем и их финансирование увеличиваются. Предложены пріоритетные направления финансовой поддержки экологических сельхозпроизводителей в Украине. Табл.: 4. Библиогр.: 13.

Ключевые слова: экологическое сельхозпроизводство, дотации, сельхозпроизводитель, финансовая поддержка, экологически чистая продукция, эффективность.

UDS 332.025

Mechanism of financial support of ecological agricultural production in Poland / Sus T.Y. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 120.

The principles of providing grants for the ecological agriculture development in Poland are considered. The fact that financial support of the ecological agricultural production is provided from the funds of state budget and European Union funds is pointed out. The mechanism of financing of agricultural enterprises that produce environmentally friendly products is analysed. Poland experience shows the necessity of of the flexible approach towards financial support of the ecological agricultural production. The clear support strategy of small agricultural producers and farmers with small land plots is observed. The analysis of the scientific research financial support in the field of ecological agriculture is provided. The current state of scientific research in this domain is analysed and it is defined that the number of topics studied is increasing and financing of the research is augmenting. The guidelines for the financial support of ecological agricultural producers in Ukraine are suggested. Tabl.: 4. Refs.: 13.

Key words: ecological agricultural production, grants, agricultural producer, financial support, ecologically clean products, efficiency.

УДК 336:338.432:637.134

Зарубіжний досвід у сфері діяльності молокопереробних акціонерних компаній на фондовому ринку / Шваб О.В. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 126.

Розглянуто досвід країн Балтії у сфері діяльності молокопереробних акціонерних товариств на фондовому ринку, досліджено особливості його становлення у цих країнах. Проаналізовано фінансові показники діяльності провідних молокопереробних компаній Європи. Визначено, що поліпшення якості молока було спільним і вирішальним стимулом у розвитку молокопродуктової галузі балтійських країн. Встановлено, що вагому роль відіграла підтримка виробників сировини з боку держави (пільгові кредити, протекціоністські заходи), переробних підприємств (матеріальні стимули за сировину кращої якості) та іноземних інвесторів (запровадження тестів якості, висунення нових високих вимог для кінцевого продукту молокопереробки). Визначено пріоритетні напрями розвитку вітчизняних молокопереробних акціонерних компаній. Табл.: 3. Рис.: 1. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: молокопереробна галузь, акціонерні товариства, інвестиції, фондовий ринок, акції, фінансові ресурси.

УДК 336:338.432:637.134

Зарубежный опыт в сфере деятельности молокоперерабатывающих акционерных компаний на фондовом рынке / Шваб Е.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 126.

Рассмотрен опыт стран Балтии в сфере деятельности молокоперерабатывающих акционерных обществ на фондовом рынке, исследованы особенности его становления в этих странах. Проанализированы финансовые показатели деятельности ведущих молокоперерабатывающих компаний Европы. Выявлено, что улучшение качества молока было общим и решающим стимулом в развитии отрасли молочной продукции балтийских стран. Установлено, что немаловажную роль сыграла поддержка производителей сырья со стороны государства (льготные кредиты, протекционистские меры), перерабатывающих предприятий (материальные стимулы за сырье лучшего качества) и иностранных инвесторов (внедрение тестов качества, предъявление новых высоких требований к конечному продукту переработки молока). Определены приоритетные пути развития отечественных молокоперерабатывающих акционерных компаний. Табл.: 3. Илл.: 1. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: молокоперерабатывающая отрасль, акционерные общества, инвестиции, фондовый рынок, акции, финансовые ресурсы.

UDS 336:338.432:637.134

Foreign experience of dairy joint-stock companies on fund market / Shvab O.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 7. – P. 126.

Experience of Baltic countries in activity of dairy joint-stock companies on fund market was considered. Features of fund market creating of these countries were studied. Financial figures of leading dairy companies of Europe were analysed. It was revealed that increasing of milk quality was common and crucial impetus in development of dairy industry of Baltic countries. an article emphasises the important role of state support of milk producers (using favorable credits, acts of protectionism), dairy companies (using financial incentives for high quality milk) and foreign investors (implementation of tests of quality, assert a claim to the quality of final product). Key guidelines for further development of national dairy joint-stock companies were defined. Tabl.: 3. Figs.: 1. Refs.: 17.

Key words: dairy industry, joint-stock companies, investments, the fund market, shares, financial recourses.

УДК 657.42:[006.032:657]

Облік земельних ділянок і прав користування ними в системі Міжнародних стандартів фінансової звітності / Остапчук С.М. // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 134.

Проаналізовано засади бухгалтерського обліку земельних ділянок і прав користування ними в системі Міжнародних стандартів фінансової звітності та виокремлено його особливості. З'ясовано, що у міжнародних стандартах відсутня чітка регламентація обліку земель сільськогосподарського призначення, тому за умов повного переходу вітчизняних агроформувань на ведення обліку за МСФЗ, проблема бухгалтерського обліку земель сільськогосподарського призначення не буде успішно розв'язана. Останнє, як вважає автор, спонукає до виокремлення таких об'єктів обліку і звітності у національних стандартах. З'ясовано, що поряд із цим міжнародні стандарти пропонують альтернативні варіанти відображення прав користування земельними ділянками у складі активів. Подібна облікова політика щодо прав користування земельними ділянками є необхідною і для України. Табл.: 2. Рис.: 1. Бібліогр.: 6.

Ключові слова: МСФЗ, земельні ділянки, права користування, оренда, нематеріальні активи, облікова політика, землі сільськогосподарського призначення.

УДК 657.42:[006.032:657]

Учет земельных участков и прав пользования ими в системе Международных стандартов финансовой отчетности / Остапчук С.Н. // Экономика АПК. – 2013. – № 7. – С. 134.

Проанализированы основы бухгалтерского учета земельных участков и прав пользования ими в системе Международных стандартов финансовой отчетности и выделены его особенности. Установлено, что в международных стандартах отсутствует четкая регламентация учета земель сельскохозяйственного назначения, поэтому в условиях полного перехода отечественных агроформирований на ведение учета по МСФО, проблема бухгалтерского учета земель сельскохозяйственного назначения не будет успешно решена. Последнее, как считает автор, побуждает к выделению таких объектов учета и отчетности в национальных стандартах. Выяснено, что наряду с этим международные стандарты предлагают альтернативные варианты отображения прав пользования земельными участками в составе активов. Подобная учетная политика относительно прав пользования земельными участками является необходимой к применению и для Украины. Табл.: 2. Илл.: 1. Библиогр.: 6.

Ключевые слова: МСФО, земельные участки, права пользования, аренда, нематериальные активы, учетная политика, земли сельскохозяйственного назначения.

UDS 657.42:[006.032:657]

Land and Land Rights Accounting in the System of International Financial Reporting Standards / Ostapchuk S.M. // Ekonomika APK. – № 7. – P. 134.

This paper presents an analysis of the land and land rights accounting principles in the International Financial Reporting Standards. In particular the author has considered the accounting features of these assets. It was found that in the international standards is no clear regulation of agricultural land accounting. So, if the Ukrainian agrarian enterprises perform a full transition to IFRS, the problem of agricultural land accounting will not be successfully resolved. Therefore the author believes there is the need of the allocation of such objects of accounting in the national standards. It was found that at the same time the international standards offer alternative ways of land rights accounting as an asset. In author's opinion, this accounting policy concerning land rights should be used in Ukraine. Tabl.: 2. Figs.: 1. Refs.: 6.

Key words: IFRS, land plots, rights to use, rent, intangible assets, accounting policies, agricultural land.

* * *